

01.12 ✓

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»**

**Факультет філології, психології та педагогіки
Кафедра загального мовознавства та іноземних мов**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи

Богдан КОРОБКО

2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

З НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Підготовки
Освітньої програми
Спеціальності

Магістр

«Англійська мова та зарубіжна література в закладах освіти»

014 «Середня освіта»

**Полтава
2025 рік**

Робоча програма з науково-педагогічної практики в закладах вищої освіти для здобувачів спеціальності **014 «Середня освіта»**, другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Складена відповідно до освітньої програми **«Англійська мова та зарубіжна література в закладах освіти»**, 2024 р.

Розробник: Король Т. Г., доцент кафедри загального мовознавства та іноземних мов

Погоджено:

Гарант освітньої програми Світлана ГАЛАУР

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри загального мовознавства та іноземних мов

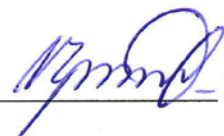
Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри загального мовознавства та іноземних мов Алла БОЛОТНІКОВА

«28» серпня 2025 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «28» серпня 2025 року № 1

Голова навчально-методичної комісії факультету Віктор ЧЕРНИШОВ

«28» серпня 2025 року

1. Опис науково-педагогічної практики в закладах вищої освіти

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма навчання
		денна
Кількість кредитів – 6	Галузь знань	обов'язкова
Загальна кількість годин – 180	<u>01 Освіта / педагогіка</u>	
	Спеціальність <u>014 Середня освіта</u>	Рік підготовки:
		2-й
		Семестр
		3-й
	Ступінь вищої освіти <u>магістр</u>	Лекції
		Самостійна робота
		180 год.
		Вид контролю: диференційований залік

2. Мета і завдання науково-педагогічної практики в закладах вищої освіти

Метою науково-педагогічної практики в закладах вищої освіти (далі – практики) є підготовка здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 014 «Середня освіта» до професійної діяльності викладачів мовознавчих та літературознавчих дисциплін в закладах вищої освіти; оволодіння сучасними методами, принципами та засобами реалізації викладацької діяльності; формування у магістрантів, на базі попередньо здобутих теоретичних психолого-педагогічних і фахових знань, професійних навичок і вмінь самостійно вирішувати типові й проблемні професійні завдання в умовах реального навчально-виховного процесу у вищій школі; виховання потреби до постійного професійного розвитку й самовдосконалення; розвиток творчого потенціалу та практичних дослідницьких умінь, необхідних для подальшої професійної діяльності викладача закладу вищої освіти.

Завдання практики:

- сформувати та вдосконалити професійно-педагогічні навички й уміння викладача мовознавчих та літературознавчих дисциплін закладу вищої освіти;
- розвивати навички та вміння планування й реалізації науково-дослідницької діяльності в галузі психології, педагогіки та методики навчання англійської мови й зарубіжної літератури;
- забезпечити умови для професійної адаптації майбутніх викладачів закладів вищої освіти шляхом їх активного залучення до виконання навчальної, виховної, методичної, наукової й організаційної роботи;
- розвивати відповідні комунікативні вміння, необхідні для успішної професійної взаємодії зі здобувачами освіти та колегами;
- формувати у майбутніх викладачів відповідальне, етичне та творче ставлення до здійснення викладацької діяльності.

Науково-педагогічна практика в закладах вищої освіти покликана забезпечити оволодіння здобувачами такими компетентностями:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні проблеми в галузі освіти, що передбачає здійснення інновацій та проведення педагогічних досліджень і характеризується невизначеністю умов.

Загальні компетентності.

ЗК 2. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності.

ЗК 3. Здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування інших до досягнення спільної мети.

ЗК 4. Здатність діяти соціально відповідально і свідомо на засадах поваги до прав і свобод людини та громадянина.

ЗК 5. Здатність до міжособистої взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня з огляду на виявлення емпатії та на етичні міркування (мотиви).

ЗК 8. Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії.

Спеціальні компетентності.

СК 1. Здатність забезпечувати навчання іноземної мови, формувати в здобувачів освіти ключові іншомовні компетентності, що відповідають їхньому освітньому рівню та освітнім потребам.

СК 2. Здатність комбінувати традиційні та інноваційні методи, технології і засоби навчання іноземної мови та зарубіжної літератури; добирати та використовувати ефективні навчальні матеріали; розробляти навчально-методичне забезпечення освітнього процесу з іноземної мови та літератури у закладах освіти, розробляти та оновлювати програми навчальної дисципліни.

СК 3. Здатність забезпечувати суб'єкт-суб'єктну взаємодію в освітньому процесі, функціонування безпечного та інклюзивного освітнього середовища, використовувати здоров'язбережувальні технології в освітньому процесі.

СК 5. Здатність організовувати процес навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти, здійснювати індивідуальний супровід їх.

СК 6. Здатність проєктувати форми та методи контролю якості освіти, здійснювати оцінювання та моніторинг результатів навчання здобувачів освіти на засадах компетентнісного підходу, обирати та розробляти ефективні види контрольовимірювальних матеріалів, надавати рекомендації щодо покращення результатів навчання.

СК 8. Здатність володіти всіма складниками комунікативної компетентності й використовувати їх у процесі професійної і міжособистісної комунікації у сферах усного і писемного мовлення.

СК 10. Здатність використовувати в професійній діяльності для організації успішної комунікації системні знання історії та теорії літератури, еволюції напрямів, жанрів і стилів, а також знання про основних представників вітчизняної та зарубіжної літератури, художні явища, тенденції розвитку літературного процесу, формувати в здобувачів освіти моральні та ціннісні орієнтації, усвідомлення особистих відчуттів, почуттів та емоцій.

СК 11. Здатність використовувати досягнення сучасної вітчизняної, зарубіжної педагогічної та психологічної науки для організації професійно-практичної, науково-дослідницької діяльності, самоосвіти та професійного розвитку.

СК 13. Здатність адаптувати цифровий контент до потреб здобувачів освіти, розробляти особисто або спільно з іншими особами нові електронні освітні ресурси та впорядковувати їх.

3. Передумови для проходження практики

Практика ґрунтується на знаннях, навичках та вміннях, отриманих здобувачами під час вивчення таких дисциплін, як «Педагогіка і психологія в закладах освіти та освітній менеджмент», «Методика викладання іноземної мови в закладах освіти» та «Методика викладання зарубіжної літератури в закладах освіти», а також проходження педагогічної практики в закладах фахової передвищої освіти на 2-му році навчання.

4. Очікувані результати проходження практики

Формулювання результатів проходження практики базується на результатах, визначених освітньою програмою (програмних результатах навчання), відповідно до матриці відповідності програмних результатів ОПП.

Очікуваними програмними результатами проходження практики здобувачами відповідно до освітньої програми «Англійська мова та зарубіжна література в закладах освіти» є:

ПР 1. Володіти комунікативними стратегіями з іноземних мов у професійному міжкультурному спілкуванні та практичній педагогічній діяльності з використанням сучасних мовних засобів.

ПР 3. Розуміти загальні властивості літератури як мистецтва слова та її роль у міжкультурній взаємодії, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

ПР 6. Володіти основами дослідницької та методологічної культури, керуватися принципами академічної доброчесності під час навчання, викладання та провадження наукової / творчої діяльності.

ПР 7. Добирати традиційні й інноваційні форми, методи та засоби навчання, інформаційно-комунікаційні технології відповідно до мети і завдань навчального заняття, вікових та індивідуальних особливостей здобувачів освіти; розмішувати та використовувати матеріали з урахуванням їхньої доцільності, функційності, естетичної привабливості, індивідуальних потреб учасників освітнього процесу, вміти розробляти й оновлювати навчальні програми.

ПР 8. Володіти основами ефективного планування й організації освітнього процесу, створення безпечного й комфортного освітнього середовища з огляду на індивідуально-психологічні особливості здобувачів освіти, а також їхні особливі освітні потреби.

ПР 9. Оцінювати результати навчання здобувачів освіти і здійснювати їх моніторинг, формувати ціннісні ставлення здобувачів освіти у процесі їхнього навчання, виховання та розвитку, дотримуватися академічної доброчесності під час оцінювання здобуття освіти та забезпечувати дотримання здобувачами освіти академічної доброчесності.

ПР 10. Організовувати діалог та полілог з учасниками освітнього процесу, застосовувати методики усвідомленого та емпатичного слухання, розкривати потенціал учасників освітнього процесу, підтримувати і стимулювати дискусію та самостійну думку здобувачів освіти, їхній творчий пошук.

ПР 11. Управляти навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують стратегічних підходів, інтегрувати інновації у власну педагогічну практику, адаптувати їх до різних умов освітнього процесу та типів закладів освіти.

ПР 13. Проектувати, аналізувати та коригувати власну педагогічну діяльність.

ПР 14. Використовувати гуманістичний потенціал іноземної мови і культури для формування духовного світу громадян України, забезпечувати організацію діалогу мов і культур на заняттях з іноземної мови і зарубіжної літератури, формувати навички етичної та соціально відповідальної поведінки.

ПР 15. Уміти модифікувати, адаптувати, комбінувати, розробляти й ефективно використовувати цифрові ресурси та засоби у процесі викладання філологічних дисциплін у різних закладах освіти.

5. Засоби діагностики результатів проходження практики

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів проходження науково-педагогічної практики в закладах вищої освіти є:

- диференційований залік у вигляді презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- звітна документація з практики.

6. Програма науково-педагогічної практики в закладах вищої освіти

6.1. Вимоги до баз практики і робочі місця

Базами практичної підготовки є Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» та інші заклади вищої освіти м. Полтави, Полтавської області й решти регіонів України.

На визначених базах практики здобувач освіти повинен отримати певні практичні навички й уміння виконання конкретної роботи з ознайомлення, організації, розробки та проведення різних типів занять, позааудиторної й виховної роботи зі студентською молоддю, планування та реалізації дослідження в галузі педагогіки, психології та методики навчання англійської мови й зарубіжної літератури.

6.2. Обов'язки керівників практики та здобувачів вищої освіти при проходженні практики

Методичне керівництво практикою від університету здійснює кафедра загального мовознавства та іноземних мов. Керівник від університету зобов'язаний стежити за коректністю організації практики, систематично контролювати її проходження, а також консультувати здобувача вищої освіти з усіх питань, пов'язаних з проходженням практики. По закінченню практики керівник від університету перевіряє звіт та щоденник з практики, інформує про проведення публічного захисту, за результатами оцінювання яких виставляється остаточна оцінка.

Керівники практики від установи створюють оптимальні умови для роботи здобувачів освіти при проходженні практики, забезпечують їх необхідними нормативними та звітними

документами, проводять індивідуальні бесіди з конкретних питань програми практики, контролюють якість та строки виконання робіт. Після закінчення практики підписують і завіряють печаткою звіт про проходження практики, складають відгук і характеристику на здобувача вищої освіти, який проходив практику.

Здобувач вищої освіти при проходженні практики зобов'язаний:

- до початку проходження практики одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;
- вчасно, згідно з графіком навчального процесу, прибути на базу практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками керівників;
- вивчити і дотримуватися правил внутрішнього розпорядку бази практики, правил і норм охорони праці, техніки безпеки й виробничої санітарії;
- своєчасно подати керівнику практики від кафедри звітну документацію, що вимагається програмою практики, та скласти диференційований залік з практики.

6.3. Зміст науково-педагогічної практики в закладах вищої освіти та розподіл бюджету часу

За період проходження практики здобувачі вищої освіти відповідно до її змісту виконують завдання, що мають бути відображені в окремих розділах звіту. Зміст практики визначається її завданнями.

Практика триває 4 тижні для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти 2 курсу.

Розподіл часу науково-педагогічної практики в закладах вищої освіти

№ з/п	Етапи практики	Тривалість годин
1	Участь у настановній конференції, ознайомлення з програмою практики.	2
2	Знайомство здобувачів вищої освіти зі специфікою діяльності кафедри в закладі вищої освіти.	2
3	Знайомство з керівниками від бази практики, обговорення з ними специфіки організації та реалізації освітнього процесу в вищій школі, вивчення їхнього досвіду викладацької роботи.	2
4	Складання індивідуального плану роботи з науково-педагогічної практики в закладах вищої освіти; узгодження та затвердження календарного графіку проходження практики керівниками практики.	2
5	Вивчення документації (Статуту ЗВО, Правил внутрішнього розпорядку, посадових обов'язків науково-педагогічних працівників закладу вищої освіти, розкладу, зразків індивідуальних планів науково-педагогічних працівників, робочих навчальних планів, силабусів та дистанційних курсів відповідних дисциплін). Вивчення вимог до ведення та зберігання документації у закладах вищої освіти.	2

6	Вивчення системи планування роботи викладача англійської мови, зарубіжної літератури та інших мовознавчих і літературознавчих дисциплін на рік, семестр та окреме заняття.	2
7	Відвідування лекційних занять з мовознавчих і літературознавчих дисциплін (не менше 3-х загалом), практичних і семінарських занять з мовознавчих і літературознавчих дисциплін (не менше 5-и загалом), практичних занять із практичного курсу англійської мови та / чи практичної граматики для здобувачів філологічних спеціальностей (не менше 5-и загалом), практичних занять з іноземної мови (англійська) для здобувачів немовних спеціальностей (не менше 5-и), практичних занять з іноземної мови за професійним спрямуванням (англійська) для здобувачів немовних спеціальностей (не менше 5-и), які проводять викладачі-керівники від бази практики, та аналіз занять спостережень.	46
8	Планування, розробка матеріалів, проведення експериментального дослідження, аналіз та інтерпретація одержаних результатів.	18
9	Підготовка та проведення фрагменту лекції з мовознавчих дисциплін	3
10	Підготовка та проведення практичних занять з мовознавчих дисциплін (не менше 2-х)	12
11	Підготовка та проведення фрагменту лекції з літературознавчих дисциплін	3
12	Підготовка та проведення практичних занять з літературознавчих дисциплін (не менше 2-х)	12
13	Підготовка та проведення практичних занять з іноземної мови (англійська) для здобувачів немовних спеціальностей (не менше 2-х)	12
14	Підготовка та проведення практичних занять з іноземної мови за професійним спрямуванням (англійська) для здобувачів немовних спеціальностей (не менше 2-х)	12
15	Підготовка та проведення практичних занять із практичного курсу англійської мови та / чи практичної граматики для здобувачів філологічних спеціальностей (не менше 2-х)	12
16	Підготовка та проведення залікового заняття із практичного курсу англійської мови та / чи практичної граматики для здобувачів філологічних спеціальностей.	6
17	Підготовка та проведення залікового заняття з іноземної мови за професійним спрямуванням (англійська) для здобувачів немовних спеціальностей.	6
18	Підготовка та проведення залікового заняття із зарубіжної літератури.	6
19	Підготовка та проведення позааудиторного навчально-виховного заходу зі здобувачами освіти.	12
20	Оформлення звітної документації. Участь у звітній конференції. Захист практики.	8
Разом		180

Під час практики здобувач вищої освіти повинен виконати всі розділи програми.

7. Підготовка звіту з практики

Після закінчення терміну практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики. Звітна документація з практики подається здобувачами вищої освіти керівнику практики від кафедри загального мовознавства та іноземних мов для перевірки впродовж трьох днів після закінчення практики.

У звітній документації мають бути:

1. Щоденник практики.
2. Письмовий звіт про проходження науково-педагогічної практики у закладах вищої освіти.
3. Індивідуальний план роботи здобувача освіти, затверджений керівниками практики.
4. Аналіз занять спостережень (див. методичні рекомендації).
5. Плани-конспекти пробних фрагментів лекцій та практичних занять (див. методичні рекомендації).
6. Плани-конспекти залікових занять (див. методичні рекомендації).
7. План-конспект позааудиторного навчально-виховного заходу зі здобувачами освіти (див. методичні рекомендації).
8. Авторські дидактичні доробки.
9. Протоколи проведеного експериментального дослідження (див. методичні рекомендації).

Загальні вимоги до оформлення звітної документації такі:

Документи оформляють охайно, використовуючи наскрізну нумерацію сторінок, подають у друкованому вигляді. Папка зі звітними документами повинна мати титульну сторінку (див. методичні рекомендації). Звітна документація обов'язково повинна містити перелік усіх документів практики із зазначеними сторінками. Оформлення звітних документів входить в час проходження практик. Їх перевіряють і затверджують керівники практики від бази практики та навчального закладу. Звіт здобувача освіти про практику оформляють у вигляді друкованого тексту у форматі Word, шрифт Times New Roman 14, міжрядковий інтервал 1,5, поля: верхнє – 2, нижнє – 2, ліве – 3, праве – 1,5.

8. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом.

9. Критерії оцінювання результатів проходження практики

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки варто визначати за допомогою якісних критеріїв і трансформувати в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за результатами проходження методичної практики

Сума балів	Критерій оцінювання
90 – 100	Здобувач отримує в тому випадку, коли: робота за програмою практики здійснена на високому рівні; здобувач проявив себе як організований, сумлінний, творчий під час виконання різних видів роботи, знає і вміє застосовувати в практичній діяльності сучасні технології й новітні інформаційні засоби та технології, користується повагою та авторитетом серед колективу бази практики, методистів, керівників практики; подав документацію, оформлену на високому рівні у визначений термін.
82 – 89	Здобувач отримує в тому випадку, коли робота за програмою практики проведена на достатньому рівні; були допущені незначні помилки у період проходження практики, але були виправлені самостійно; здобувач освіти не допускав недисциплінованості, байдужості, шаблонності на всіх ділянках роботи; його діяльність отримала позитивні відгуки від колективу, в якому він проходив практику; подав правильно оформлену документацію у визначений термін.
74 - 81	Здобувач отримує в тому випадку, коли робота за програмою практики проведена на достатньому рівні; здобувач освіти допускав незначні помилки при виконанні завдань практики, проте не завжди міг виправити їх самостійно або прокоментувати в процесі аналізу; у ході практики був дисциплінованим, виконавчим, самостійним, критичним на всіх ділянках роботи, одержав позитивні відгуки від колективу бази практики, методистів, керівника, подав вчасно документацію, у яку можуть бути внесені незначні доповнення й виправлення за вказівкою групового керівника практики.
64 - 73	Здобувач отримує в тому випадку, коли робота за програмою практики проведена на задовільному рівні; здобувач вищої освіти проявив себе як організований, дисциплінований, але недостатньо самостійний та ініціативний; загальна характеристика діяльності здобувача у період проходження практики одержала позитивні відгуки; із невеликим запізнення подав документацію практики.
60 – 63	Здобувач отримує в тому випадку, коли робота проведена на задовільному рівні; проявив себе як недостатньо організований і дисциплінований, безініціативний; загальна характеристика діяльності на базі практики практиканта з боку керівників практики – «задовільна»; подав документацію, яка потребує доповнень і виправлень, із запізненням.
35 - 59	У роботі здобувача освіти відсутня систематичність, цілісність розуміння матеріалу. Завдання практики виконані не в повному обсязі. Відгуки про проходження практики від колективу – здебільшого негативні.
0 – 34	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми науково-педагогічної практики в закладах вищої освіти. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до захисту практики.

10. Методи контролю

Поточний контроль успішності проходження здобувачами освіти науково-педагогічної практики в закладах вищої освіти здійснюється в ході індивідуальних співбесід зі здобувачами освіти під час консультацій, які вони отримують на всіх етапах проходження практики від керівників практики від кафедри. Вибір конкретних форм і методів поточного контролю знань здобувачів залежить від керівника практики і доводиться до їхнього відома під час проведення настановної конференції. Обов'язковим для здобувача є ведення щоденника з практики встановленого зразка, у якому послідовно висвітлюються всі етапи роботи та форми контролю. Він додається до звіту з практики.

Підсумковим контролем є захист звіту з практики у формі диференційованого заліку. Він здійснюється відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

По закінченню практики здобувачі освіти надають керівнику практики від кафедри звітну документацію. Захист звіту з практики проводиться на звітній конференції з практики. На звітну конференцію необхідно подати звіт, заповнений щоденник з практики та презентувати свій досвід проходження науково-педагогічної практики в закладах вищої освіти.

Захист практики відбувається у формі короткої доповіді (звіту) здобувачів, керівника групи, який аналізує роботу здобувачів вищої освіти під час проходження науково-педагогічної практики. За результатами практики виставляється оцінка, яка охоплює всі напрямки діяльності здобувача під час проходження практики згідно з наведеною шкалою оцінювання.

Підсумкову оцінку за практику виставляють члени комісії з практики за 100-бальною рейтинговою системою оцінювання, шкалою ЄКТС та 4-бальною шкалою за кожним із таких показників: 1) середня оцінка від керівників бази практики (викладачів закладу вищої освіти, за якими було закріплено здобувача освіти для проходження практики); 2) оцінка від керівника практики від кафедри (викладача кафедри загального мовознавства та іноземних мов); 3) оцінка оформлення звітної документації з практики за вищенаведеними критеріями, що виставляється керівником практики від кафедри; 4) публічний захист звіту з практики на звітній конференції на основі критеріїв, поданих вище. До уваги береться виконання програми практики та реалізація поставлених завдань, якісна характеристика продуктивності діяльності здобувача керівником практики від кафедри та керівниками від бази практики, якість підсумкової документації та подання її у встановлені терміни.

Результати проходження науково-педагогічної практики в закладах вищої освіти оцінюються за 100-бальною шкалою, із них:

Виконання завдань практики			Диференційований залік (публічний захист звіту з практики)	Сума
Середня оцінка здобувача від керівників бази практики	Оцінка здобувача від керівника від кафедри	Оформлення звітної документації з практики		
20 балів	20 балів	30 балів	30 балів	100

Критерії оцінювання роботи здобувача освіти від керівника бази практики

Сума балів	Критерій оцінювання
16-20	Під час проходження практики здобувач освіти продемонстрував високий рівень володіння англійською мовою та глибокі знання з зарубіжної літератури, відповідально ставився до виконання завдань практики. Продemonстрував високі вміння організовувати навчальні заняття різних типів, застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти. Створював сприятливі психолого-педагогічні умови для процесу навчання з урахуванням закономірностей психічного розвитку молоді; правильно й логічно презентував навчальний матеріал; ефективно планував хід практичних занять, вибирав методи, засоби та технології навчання відповідно до мети заняття й санітарно-гігієнічних вимог; ефективно використовував інформаційні технології. Сумлінно готувався до занять та проводив їх на високому рівні. Самостійно розробляв необхідні методичні доробки, роздатковий матеріал для здобувачів освіти. Усвідомлював особистісну й соціальну значущість своєї професії. Самостійно спланував, розробив та провів на високому рівні позааудиторний навчально-виховний захід. Ретельно підготував та коректно зреалізував експериментальне дослідження, отримав надійні та валідні результати, які можуть бути використані в подальших наукових пошуках.
11-15	Під час проходження практики здобувач освіти продемонстрував середній рівень володіння англійською мовою та належні знання із зарубіжної літератури, відповідально ставився до виконання завдань практики. Продemonстрував вміння організовувати навчальні заняття різних типів, застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності здобувачів освіти. Створював сприятливі психолого-педагогічні умови для процесу навчання з урахуванням закономірностей психічного розвитку молоді; досить правильно і логічно презентував навчальний матеріал; планував хід практичних занять, вибирав методи, засоби та технології навчання відповідно до мети заняття й санітарно-гігієнічних вимог; використовував інформаційні технології. Сумлінно готувався до занять та проводив їх на гарному рівні. Самостійно розробляв необхідні методичні доробки, роздатковий матеріал для здобувачів освіти. Під час проведення навчальних занять здобувач освіти допускав незначні помилки у мовленні, мав методичні огріхи в організації та проведенні занять. Усвідомлював особистісну й соціальну значущість своєї професії. Самостійно спланував, розробив та провів на належному рівні позааудиторний навчально-виховний захід. Підготував та повною мірою зреалізував експериментальне дослідження, отримав вірогідні результати, які можуть бути використані в подальших наукових пошуках.

6-10	Під час проходження практики здобувач освіти продемонстрував достатній рівень володіння англійською мовою та достатні знання із зарубіжної літератури, загалом позитивно ставився до виконання завдань практики. Продemonстрував часткові вміння організовувати навчальні заняття, не завжди доречно і логічно презентував навчальний матеріал. Готувався до занять та проводив їх на достатньому рівні. Частково розробляв та доцільно добирав необхідні методичні доробки, роздатковий матеріал для здобувачів освіти. Під час проведення навчальних занять здобувач освіти допускав помилки у мовленні, мав методичні недоліки в їх організації та проведенні. Не достатньо усвідомлював особистісну й соціальну значущість своєї професії. Спланував, розробив та провів з певними недоліками позааудиторний навчально-виховний захід. Підготував та зреалізував окремі фрагменти експериментального дослідження, отримав результати, які мають бути уточнені та переглянуті для подальшого використання в науковій діяльності.
0-5	Під час проходження практики здобувач освіти продемонстрував низький рівень володіння англійською мовою та недостатньо ґрунтовні знання із зарубіжної літератури, не достатньо сумлінно ставився до виконання завдань практики. Готувався до навчальних занять та проводив їх на недостатньому рівні. Розробляв та частково добирав необхідні методичні доробки, роздатковий матеріал для здобувачів освіти. Під час проведення навчальних занять здобувач освіти допускав помилки у мовленні, мав значну кількість методичних недоліків в організації та проведенні занять. Недостатньо усвідомлював особистісну й соціальну значущість своєї професії. Спланував, розробив та провів з суттєвими недоліками позааудиторний навчально-виховний захід. Підготував, але не зреалізував експериментальне дослідження, не отримавши емпіричних результатів, які можуть бути використані в подальшій науковій діяльності.

Критерії оцінювання роботи здобувача освіти від керівника практики від кафедри

Сума балів	Критерій оцінювання
16-20	Під час проходження практики здобувач освіти продемонстрував високі вміння спілкуватися у професійному середовищі з використанням сучасної термінології та системи понять за спеціальністю. Усвідомлював особистісну й соціальну значущість своєї професії, продемонстрував розуміння про освіту як особливу сферу соціокультурної практики. Мав бажання уміти співпрацювати з колегами, представниками інших культур. Продemonстрував здатність проєктувати освітній процес в закладах вищої освіти та організовувати навчальні заняття різних типів, застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти. Здійснювати різні види оцінювання результатів навчання здобувачів (формувальне, підсумкове) з використанням відповідних методик і критеріїв оцінювання. Продemonстрував уміння ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати, систематизувати й вільно презентувати.

	вати її під час проведених фрагментів лекційних занять. Продемонстрував володіння англійською мовою на рівні C1 за Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя та володіння ґрунтовними знаннями з мовознавчих і літературознавчих дисциплін. Правильно і логічно презентував навчальний матеріал; планував навчальні заняття відповідно до їхньої мети. Дотримувався принципів академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час підготовки до проведення навчальних занять. Виявив себе здатним систематично підвищувати свою професійну кваліфікацію, прагнув до постійного професійного зростання та розвитку особистісних якостей. Продемонстрував високий творчий та дослідницький потенціал.
11-15	Під час проходження практики здобувач освіти продемонстрував вміння спілкуватися у професійному середовищі з використанням сучасної термінології та системи понять за спеціальністю. Усвідомлював особистісну й соціальну значущість своєї професії, продемонстрував розуміння про освіту як особливу сферу соціокультурної практики. Мав бажання співпрацювати з колегами, представниками інших культур. Продемонстрував здатність проєктувати освітній процес у закладах вищої освіти та організовувати навчальні заняття, застосовувати різні види і форми навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти. Здійснював різні види оцінювання результатів навчання здобувачів із використанням відповідних методик і критеріїв оцінювання. Продемонстрував уміння ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати, систематизувати й презентувати її під час проведених фрагментів лекційних занять. Продемонстрував володіння англійською мовою на рівні B2+ за Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя та володіння необхідними знаннями з мовознавчих і літературознавчих дисциплін, хоча і допускав певні неточності в усному мовленні; правильно і логічно презентував навчальний матеріал; планував навчальні заняття відповідно до їхньої мети. Дотримувався принципів академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час підготовки до проведення фрагментів уроків. Виявив себе здатним систематично підвищувати свою професійну кваліфікацію, прагнув до постійного професійного зростання та розвитку особистісних якостей. Продемонстрував належний творчий та дослідницький потенціал.
6-10	Під час проходження практики здобувач освіти продемонстрував достатні вміння спілкуватися у професійному середовищі. Продемонстрував здатність організовувати навчальні заняття, хоча і допускав методичні неточності та певну кількість помилок у мовленні. Добирав необхідну інформацію. Продемонстрував володіння англійською мовою на рівні B2 за Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя та достатнє володіння достатніми знаннями з мовознавчих і літературознавчих дисциплін. Дотримувався принципів академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час підготовки до проведення навчальних занять. Не проявив належного прагнення до постійного професійного зростання та ро-

	звитку особистісних якостей. Продemonстрував дещо обмежений творчий та дослідницький потенціал.
0-5	Під час проходження практики здобувач освіти не продемонстрував вміння спілкуватися у професійному середовищі. Продemonстрував недостатню здатність організовувати навчальні заняття, допускав методичні помилки та помилки в мовленні. Не дотримувався принципів академічної доброчесності, вимог з охорони авторських прав під час підготовки до проведення фрагментів уроків. Не проявив прагнення до постійного професійного зростання та розвитку особистісних якостей. Не продемонстрував ознак творчого та дослідницького потенціалу.

Критерії оцінювання оформлення звітної документації з практики

Сума балів	Критерій оцінювання
24-30	Здобувач вищої освіти повністю виконав програму практики. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується необхідним пакетом документів бази практики. Матеріали практики подані у встановлений термін. Звітна документація представлена в повному обсязі. Матеріали практики є оригінальним авторським доробком здобувача освіти, а не копією чи дублюванням роботи іншого здобувача освіти. Використано творчий підхід до розробки навчальних занять, організації та проведення позааудиторного навчально-виховного заходу, планування та реалізації експериментального дослідження. Плани-конспекти навчальних занять та протоколи експериментального дослідження представлені без суттєвих помилок і недоліків. Звітна документація має чітку структуру та повністю відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики.
16-23	Здобувач вищої освіти загалом виконав програму практики. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів бази практики. Матеріали практики подані у встановлений термін, у повному обсязі. Матеріали практики є оригінальним авторським доробком здобувача освіти, а не копією чи дублюванням роботи іншого здобувача освіти. Плани-конспекти навчальних занять та протоколи експериментального дослідження представлені в повному обсязі, але фіксуються незначні помилки та недоліки, які суттєво не зменшують цінності доробку здобувача освіти. Структура звіту відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики.

8-15	Здобувач вищої освіти переважно виконав програму практики. Достовірність викладеного у розділах матеріалу підтверджується пакетом документів. Матеріали практики подані у повному обсязі, але пізніше встановленого терміну. Матеріали практики є оригінальним авторським доробком здобувача освіти, а не копією чи дублюванням роботи іншого здобувача освіти. Матеріали практики представлені в неповному обсязі, наявні помилки, які здобувач освіти за допомогою керівника практики спроможний виявити, але не завжди може виправити. Здобувач освіти не дотримувався всіх вимог до оформлення матеріалів практики. Плани-конспекти навчальних занять й протоколи експериментального дослідження представлені не в повному обсязі і з помилками. Структура звіту загалом відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики.
0-7	Здобувач вищої освіти не виконав програму практики. Достовірність викладеного у розділах матеріалу не підтверджується належним пакетом документів бази практики. Матеріали практики подані частково. Матеріали практики є дублюванням або ксерокопією матеріалів іншого здобувача освіти. Звіт не структурований / або відсутній, загалом не відповідає вимогам Методичних рекомендацій для проходження практики.

Критерії оцінювання захисту практики

Сума балів	Критерій оцінювання
24-30	Доповідь здобувача – чітка логічна, змістовна, структурована, з демонстрацією матеріалів, розроблених самостійно, характеризується високою культурою та правильністю мовного оформлення й методичного обґрунтування. Здобувач вищої освіти вільно володіє змістом роботи, демонструє відмінні знання, отримані за результатами проходження практики, його відповіді на поставлені питання впевнені, вичерпні та розгорнуті.
16-23	Доповідь здобувача загалом розкриває основні методичні аспекти представлених матеріалів, не містить порушень логічних зв'язків, однак має незначні неточності в аналізі матеріалів та труднощі в їх методичному обґрунтуванні, що суттєво не впливають на значущість доробку здобувача освіти. Здобувач вищої освіти володіє змістом роботи, демонструє середній рівень знань, отриманих за результатами проходження практики, відповіді повні, але містять незначні неточності.
8-15	У доповіді втрачена логічність викладення змісту виконаної роботи під час проходження практики, виступ здобувача має очевидно формальний характер, матеріали практики представлені не повною мірою й не містять необхідного методичного обґрунтування, спостерігається брак методичних умінь. Здобувач демонструє низький рівень володіння практичними знаннями та вміннями, відповіді неповні, містять помилки.

0-7	Доповідь та презентація відсутні або не відповідають змісту роботи та / або програми практики. Здобувач не володіє на достатньому рівні змістом роботи, чи не представляє матеріали та не може захистити свій звіт. Відповіді нечіткі, поверхневі, невпевнені, з суттєвими помилкам.
------------	--

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену, диференційованого заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	3 – задовільно
60 – 63	E – достатньо	
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	

11. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до проходження науково-педагогічної практики в закладах вищої освіти для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти другого року навчання освітньої програми «Англійська мова та зарубіжна література в закладах освіти» спеціальності 014 «Середня освіта» денної форми навчання. Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2025. 66 с.

12. Рекомендована література Базова

1. Наскрізна педагогічна практика у професійній підготовці вчителя іноземної мови крізь призму сучасних реалій: колективна монографія / [кол. авт.: Калініна Л., Бідюк Н., Папіжук В., Прокопчук Н., Климович Ю.]; за заг. ред. Л. В. Калініної. Житомир: «Євро-Волинь», 2025. 312 с.

2. Learning to Teach in University: Future English Teachers' Guidebook. Навчайся викладати у закладі вищої освіти: посібник викладачу англійської мови ЗВО: навчальний посібник до курсу «Методика навчання іноземних мов у закладах вищої освіти» другий та третій рівні вищої освіти / Калініна Л., Григор'єва Т., Папіжук В.; за заг. ред. Л. Калініної. Житомир: «Євро-Волинь». 2024. – 364 с.

3. Теоретичні і методичні засади організації практики у закладах вищої педагогічної освіти: аналітичні матеріали / М. П. Вовк, Ю. В. Грищенко, С. О. Соломаха. К., 2022. 278 с.

4. Сучасні технології навчання іноземних мов і культур у загальноосвітніх і вищих навчальних закладах: колективна монографія / С. Ю. Ніколаєва, Г. Е. Борецька, Н. В. Майер, О. М. Устименко, В. В. Черниш та ін.; за ред. С. Ю. Ніколаєвої; техн. ред. І. Ф. Соболевої. К. : Ленвіт, 2015. 444 с.
5. Ніколаєва С. Ю. Методи та організація сучасних досліджень з методики навчання іноземних мов і культур : навч.-метод. посібник для студентів магістратури та аспірантури. Київ, 2019. 136 с.
6. Теорія і практика вищої професійної освіти в Україні: навч. посіб. для магістрантів зі спец. 011 «Освітні, педагогічні науки». / авт.-укл. : Т. О. Дороніна. Кривий Ріг: КДПУ, 2018. 250 с.
7. Бакаєва, Г. Є., Борисенко, О. А., Зуєнок, І. І., Іваніщева, В. О., Клименко, Л. Й., Козимирська, Т. І., Кострицька, С. І., Скрипник, Т. І., Тодорова, Н. Ю., & Ходцева, А. О. (2005). Програма з англійської мови для професійного спілкування. Київ: Ленвіт.
8. Бігич, О. Б., Бориско, Н. Ф., Борецька, Г. Е., та ін. (2013). Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика (С. Ю. Ніколаєва, ред.). Київ: Ленвіт.
9. Шквир О. Л. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. 2-ге вид. допов. і перероб. Хмельницький: ХГПА, 2020. 94 с.
10. Міністерство освіти і науки України. (2023). Професійний стандарт «Викладач закладу вищої освіти». <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vykladach-zakladu-vyshchoi-osvity1466>
11. Міністерство освіти і науки України. (2025). Безпечне освітнє середовище: як діяти вчителям під час занять при оголошенні сигналу «Повітряна тривога»? <https://mon.gov.ua/news/bezpechne-osvitne-seredovishche-yak-diyati-vchitelyam-pid-chas-zanyat-pri-ogoloshenni-signalu-povitryana-trivoga>
12. Тарнопольський О. Б., Кабанова М. Р. Методика викладання іноземних мов у вищій школі. Вінниця : Нова книга, 2020. 384 с.
13. Синєкоп О. С. Диференційоване навчання професійно орієнтованого спілкування англійською мовою майбутніх фахівців у галузі інформаційних технологій [монографія]. Київ : Видавничий центр КНЛУ, 2022. 424 с.
14. Тарнопольський О. Б. Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі: підручник / О.Б. Тарнопольський, М.Р. Кабанова. – Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 256 с.
15. Башманівська Л. А., Усатий А. В. Методика навчання української та зарубіжної літератур у закладах освіти : навч.-метод. посіб. Житомир: Вид-цтво ЖДУ ім. Івана Франка 2023. 66 с.
16. Мацевко-Бекерська Л. В. Методика викладання світової літератури: навч.-метод. посібник. Одеса: Видавничий дім "Гельветика", 2020. 296 с.
17. Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано-Франківськ, 2022. 180 с.
18. Council of Europe. Common European framework of reference for languages: Learning, teaching, assessment – Companion volume. Strasbourg: Council of Europe Publishing, 2022.
19. Школа І., Салюк Б., Шевченко М. 4 Elements in the ESL/EFL Classroom: a Teacher's Handbook of Activities. 4 елементи на уроці англійської мови: посібник активностей для вчителя. Житомир: Видавець ПП "Євро-Волинь", 2024. 106 с.
20. Digital Technologies for Teaching English as a Foreign/Second Language: a collective monograph. Цифрові технології навчання англійської мови як іноземної/другої мови: колективна монографія /Антоненко Н., Коноваленко Т., Король Т., Подосиннікова Г., ПрокопчукН., Салюк Б., Шевченко М., Школа І. (кол.авт.); за заг.ред. Школи І., СалюкБ. Житомир: Видавництво "Євро-Волинь", 2024.
21. Blok Sh., Lockwood R., Frendo E. The 6 Principles for Exemplary Teaching of English Learners. Academic and Other Specific Purposes. TESOL International Association. 2020. 127 p.
22. Topkaya E., Handan, Ç. Teaching English for Academic Purposes Theory into Practice. 2024. 352 p.

23. Cirocki A., Hallet W. Professionalizing English Language Teaching. Concepts and Reflections for Action in Teacher Education. Cambridge University Press, 2024. 296 p.
24. Thornbury S. 30 Teaching Language Teaching Methods. Cambridge University Press, 2020. 152p.

Допоміжна

1. Технології навчання дорослих в умовах формальної і неформальної освіти: практичний посібник / М. П. Вовк, Н. О. Філіпчук, Ю. В. Грищенко, С. О. Соломаха, Л. Ю. Султанова. К., 2019. 348 с.
2. Педагогічна освіта в Україні: теорія і практика: словник / М. П. Вовк, Ю. В. Грищенко, С. О. Соломаха, Н. О. Філіпчук, С. В. Хомаківська. Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України. К., 2021. 321 с.
3. Буяльська Т. Б. Робота кураторів академічних груп у вищому навчальному закладі / Т. Б. Буяльська, М. Д. Пришак, Л. А. Мацко. Вінниця: ВНТУ, 2010. 154 с.
4. Тарнопольський О. Б. Методика навчання іншомовної мовленнєвої діяльності у вищому мовному закладі освіти: навч. посібник. К.: ІНК ОС, 2006. 248 с.
5. Педагогічна практика студентів у закладах загальної середньої освіти (перший (бакалаврський) рівень вищої освіти: навчальний посібник / Уклад.: Соловей М. І., Ніколаєва С. Ю., Кудіна В. В. та ін. К.: Видавничий центр КНЛУ, 2020. 142 с.
6. Поясок Т. Б., Беспарточна О. І. Формування позитивного іміджу майбутнього викладача вищої школи як складова його професійної підготовки. Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Педагогіка та психологія. 2020. № 20 (2) С. 251–260.
7. Данілова Л. І. Рефлексія у педагогічній практиці: теорія і методика. Освіта України. 2023. № 11(4). С. 45–52.
8. Жукевич І. Технології навчання іноземній мові в тандемі студентів немовних закладів вищої освіти. Актуальні питання гуманітарних наук, 2020. № (27(2)), С. 226–230.
9. Майер Н. М. Формування методичної компетентності у майбутніх викладачів французької мови: теорія і практика (монографія). Київ: вид. Центр КНЛУ, 2015.
10. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. К.: КНТ, 2017. 225 с.
11. Майер Н. В., Устименко О. М. Практикум з методики використання сучасних засобів, методів і технологій навчання іноземних мов і культур: навч.-метод. посібник для самост. роботи студ. магістратури. Київ: Ліра – К, 2018. 224 с.
12. Мартинець Л. А. Педагогіка вищої школи: опорний конспект лекцій / Л. А. Мартинець. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2019. 40 с.
13. Марцева Л. А. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. / Л. А. Марцева. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с.
14. Москалюк Н. В. Планування аудиторної роботи студентів на заняттях з англійської мови: навч. посіб. К.: Ленвіт, 2011. 131 с.
15. Методика навчання іноземної мови: навч.-метод. посіб. (до курсу «Методика навчання іноземної мови») / О. В. Казанжи. Миколаїв, 2019. 227 с.
16. Радишевська М. М. Педагогічна технологія формування інтерактивної компетентності майбутніх учителів гуманітарних спеціальностей в процесі професійної підготовки: навчально-методичний посібник / за заг. ред. І. В. Самойлюкевич. Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2015. 89 с.
17. Квасова О. Г. Основи тестування іншомовних навичок і вмінь. Київ: Ленвіт, 2009. 119 с.
18. Майер Н. В., Устименко О. М., Борецька Г.Е. Практикум формування тестової компетентності майбутніх учителів іноземних мов і культур. Київ: Ліра, 2020. 192 с.
19. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика: підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / О. Б. Бігич [та ін.] / за ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ: Ленвіт, 2013. 590 с.

20. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. / за заг. ред. С. Ю. Ніколаєвої. Київ : Ленвіт, 2013. 590 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Положення про організацію і проведення практики здобувачів вищої освіти Національного Університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
<https://nupp.edu.ua/uploads/files/0/doc/all/polozhennia-pro-praktiku.pdf>

2. Брайко Н. В. Інноваційні методи та форми організації дозвілля учнівської молоді. Форум педагогічних ідей. Доступ до ресурсу: http://osvita.ua/school/lessons_summary/upbring/37216/

3. Закон України «Про освіту». Законодавство України, 2017. № 38-3. Доступ до ресурсу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

4. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=7032>